

”Även om du är analfabet så antar jag att du ändå har en tidsuppfattning som alla andra.”

En kvalitativ analys av temporala motsättningar i svensk asylbyråkrati

”Even if you are illiterate, I assume you still have a sense of time like everyone else.”

A qualitative analysis of temporal contradictions in Swedish asylum bureaucracy

The article examines temporal governing in the Swedish asylum bureaucracy through a qualitative analysis of the case files of ten asylum-seeking families. The documents studied include more than 5,000 pages of asylum investigation protocols, decisions, court judgments, certificates, appeals, submissions, personal letters, memos, and other material. The study focuses on decisions made by the Swedish Migration Agency and the oral investigations documented by the agency’s officers. Three inherent and overlapping contradictions related to the temporal governance of the Migration Agency are identified: 1) migration officials insist that asylum seekers provide a strict chronological narrative, whereas what they have lived through has been chaotic, 2) migration officials rush asylum seekers through the asylum process, but the applicant is then subjected to a stressful period of prolonged waiting, and 3) migration officials discount any speculation by asylum seekers when they explain why they are seeking protection, although speculation is unavoidable when conveying fears for the future. The contradictions affect the procedure for judging the asylum claim as well as the outcome of the assessment. The article also highlights consequences of time management paradoxes for asylum seekers and on the societal level in general.

Keywords: Time management, asylum bureaucracy, Swedish Migration Agency, case file study, legal certainty

TRETTONÅRIGA HADICHA, SOM är född i Sverige och har levt i landet med sin familj hela sitt liv, meddelas att hon ska utvisas. Det är för den reglerade invandringens skull. I beslutet framkommer dock att det vore bäst för henne att stanna i Sverige (Mossige-Norheim 2021). Migrationsverkets utvisningsbeslut kommer i april 2021, några veckor efter att Migrationsöverdomstolen, som är högsta instans i asylprocessen, har fattat beslut i ett annat ärende där barnets bästa och den begränsade invandringen också ställdes emot varandra. I det avgörandet menade domstolen att uppehållstillstånd

på 13 månader skulle beviljas barnet, som även i detta fall var en flicka i sina tidiga tonår, eftersom hon var i ”en identitetsskapande ålder med sociala relationer utanför den egna familjen”. Dessa omständigheter vägde enligt domstolen tyngre än intresset av att ”upprätthålla en reglerad invandring”, trots att familjen under perioder levit i Sverige utan formella tillstånd. Domstolen menade också att barn i förhållande till sina föräldrar har ”bristande möjligheter att påverka sin egen situation”, vilket borde beaktas i den sammantagna bedömningen av barnets bästa (MIG 2020:24).

Hadichas formativa år i Sverige vägs dock inte in i bedömningen av hennes fall, eftersom hennes mamma beslutat sig för att familjen skulle stanna i Sverige fastän de saknade tillstånd. Eftersom modern är övertygad om att det skulle vara förenat med livsfara för hela familjen att åka till det anvisade utvisningslandet har familjen stannat kvar i Sverige trots att de saknar formell rätt att bo här.

Migrationsverket argumenterar på samma sätt som Migrationsöverdomstolen i en av de familjemedlemmars asylärenden som denna artikel undersöker. Vi kallar honom Arman, men han heter egentligen något annat. Arman är sexton år gammal och har bott i Sverige med sin familj sedan han var elva år. Han har alltså levit i Sverige stora delar av sitt liv. Denna omständighet bortser Migrationsverket ifrån i sitt beslut i familjens asylärende. Myndighetens argument är att avsaknaden av formellt uppehållstillstånd för familjen under tiden de levit i Sverige för med sig att Armans formativa år inte kan tas i beaktande. Med hänvisning till familjens legala status under vistelsetiden i Sverige blir det i det här fallet således möjligt att bortse från såväl hans ålder som hans mognad.

Armans familj är en av tio familjer vilkas asylakter vi har analyserat inom det forskningsprojekt för vilket denna artikel skrivs. Individerna i dessa familjer kommer från olika länder, har olika familjeförhållanden och olika erfarenheter. Gemensamt för dem alla är att de har korsat nationsgränser för att undgå krig, konflikter och förtryck och att de tagit sig till Sverige. Här underkastas de Migrationsverkets och migrationsdomstolarnas bedömningar, och asylprocedurens specifika tidslogiker, inom ramen för det tolkningsutrymme som lagen ger beslutsfattaren i varje enskilt fall. Som vi såg i Hadichas och Armans fall respektive fallet med flickan i Migrationsöverdomstolen varierar ärendenas utfall bland annat beroende på vilken betydelse som tillmäts tid och de sökandes ålder och mognad.

Syftet med denna artikel är att undersöka tidsstyrningen inom den svenska asylbyråkratin och peka på några av dess konsekvenser för skyddssökande familjer. Närmare bestämt kommer vi att presentera en kvalitativ analys av asylutredningsprotokoll och Migrationsverkets beslut. Citatet i artikelns titel kommer från ett sådant protokoll och är ett uttalande av en handläggare under en asylintervju.

Med asylbyråkratin avses aktörer och deras praktiker – handläggare på Migrationsverket, skyddssökande familjer och offentliga biträden – samt de specifika logiker som avgör vilka skyddssökande som formellt beviljas uppehållstillstånd i Sverige och vilka som nekats en sådan rätt. Med tidsstyrning avses hur tid används som kontrollinstrument i handläggningen och vilka antaganden om tid som kan identifieras i det sammanhanget. Vi inspireras av Saulo B. Cwerners argument att tid är en helt central del i staters migrationshantering och ett verktyg för att kontrollera människors tillvaro,

såväl före som efter uppehållstillstånd (Cwerner 2001). Likaså har sociologen Bridget Anderson framhållit gränsdragningar kring tid, kombinerat med kontroll av rörelse, som ett viktigt statligt styrinstrument (Anderson 2013). Även Nicholas De Genova och Martina Tazzioli (2022) menar att studier av staters migrationskontroll bör ta hänsyn till det inneboende sambandet mellan tidshantering, relationer och strukturer. Genom att flytta fokus till temporala aspekter inom migrationsbyråkratin, närmare bestämt till den temporala styrningen (Griffiths, Rogers & Anderson 2013; Griffiths 2017), kan tidigare dolda element av denna styrning synliggöras. Tidsstyrning i asylbyråkratin har inte behandlats i någon större utsträckning i tidigare forskning om svensk förvaltning (se dock Sellerberg 2008; Djampour 2018 samt Mulinari 2021, som analyserar temporala aspekter i närliggande sammanhang). I en artikel baserad på fältarbete med invandrade kvinnor i olika arbetsmarknadsprojekt diskuterar Paula Mulinari hur tid fungerar som central nod för att begripliggöra erfarenheter av gränser och kontroll. Liksom Mulinari identifierar temporala gränsdragningar – att försättas i väntan, att placeras i kö eller att utestängas eftersom ens tid betraktas som oviktig – påvisar vi i denna artikel några effekter av asylbyråkratins tidslogiker.

En utgångspunkt i vår studie är att spänningen mellan en långdragen väntan är nära sammanvävd med de olika styrkepositioner som präglar mötet mellan den asylsökande och Migrationsverkets handläggare som statens representant. Shahram Khosravi (2009) har diskuterat maktförhållandet mellan asylsökande och mottagarstaten, som framtvingar återvandring sedan de skyddssökande trötts ut (se även Sellerberg 2008). Rättssociologen Martin Joormann (2019) lyfter fram det demokratiska underskott som präglar styrkepositionerna inom den migrationsbyråkratiska styrningen på så vis att de som berörs av regelverket inte har varit delaktiga i dess utformning. Vi menar att dessa ojämlika (strukturella och institutionaliserade) maktförhållanden i enskilda fall kan bidra till att reproducera och till och med underblåsa restriktiva regeltolkningar. I förlängningen kan detta föra med sig en begränsad asylrätt, det vill säga ytterst en risk för att människor deporteras, även om de är i behov av skydd som flyktingar. Att denna risk är ständigt närvarande i den svenska asylprocessen bildar en utgångspunkt för studien.

Khosravi (2018) framhåller att migranternas tid – deras livstid – ständigt ”stjäls” genom styrning av rörlighet, och i linje med detta menar vi att mobilitet och temporalitet hör samman. Studier av de sätt på vilka rörelse kontrolleras och hur detta påverkar väntan och (livs)tiden ger kunskap om olika former av underkastelse och exploatering. I en nyutkommen antologi om temporala perspektiv, gränskontroller och migration (Bhatia & Canning 2021) diskuteras den ovisshet inför framtiden och oförutsägbarhet i samtiden som migrationsbyråkratiers rättstillämpning innebär för de människor vilkas livsvillkor och framtid är föremål för styrningen i fråga. Eftersom dessa människors tillvaro dessutom ofta ligger i händerna på andra aktörer, till exempel arbetsgivare som inte heller värnar om deras tid, så har de ytterst begränsad kontroll över sitt eget liv.

Tidigare studier har även ingående diskuterat hur kriterierna för asyl, liksom procedurerna för beviljande av asyl, är så alltigenom grundade på misstanke att det blivit fullt rimligt att hävda att det som asylprocesser faktiskt producerar är påstått falska

asylsökande som enkelt kan diskvalificeras (för en tidig studie av den svenska asylprocessen, se Norström 2004; se även Jubany 2017; Bohmer & Shuman 2018; Borrelli, Lindberg & Wyss 2022). Många asylsökande diskvalificeras mot denna bakgrund på ett systematiskt sätt och omvandlas av systemet till "olagliga" och utvisningsbara "migranter". Vi kommer i denna artikel inte att beskriva hur misstro reproduceras i asylprocessen, utan hänvisar till ovannämnda studier. Emellertid ska våra resultat ses som sammanflätade med de studier som påvisat misstroendekulturen i asylprocessen, eftersom tidsstyrningen sker i en kontext av djup misstänksamhet.

Vi identifierar tre motsättningar i asylbyråkratin i fråga om tidsstyrning med anknytning till såväl proceduren för bedömning av asylansökningar som utfallen av Migrationsverkets bedömningar. Dessa motsättningar, som alla kan sättas i samband med dominerande tidsperspektiv i den statliga förvaltningen, inkluderar specifik asylbyråkratisk tidsstyrning, maktförhållanden och tolkningsutrymme. Det första temat kallar vi "jakten på en kronologisk berättelse visavi berättelser om kaos". Det andra temat är "frenetisk tidsanvändning visavi utdragen väntan". Det tredje temat är "krav på icke-spekulativa skyddsbehov visavi en ofrånkomlig spekulatio".

I det som följer introducerar vi först det asylbyråkratiska fältet, varefter vi presenterar material och tillvägagångssättet för studien. I nästföljande del, som är artikelns huvudavsnitt, redovisas våra resultat. Artikelns avslutande diskussion behandlar konsekvenserna av den temporala styrningen för skyddssökande individer.

Det asylbyråkratiska fältet

I den föreliggande studien definierar vi asylbyråkrati som de aktörer, praktiker och specifika logiker som avgör vilka som formellt beviljas uppehållstillstånd i Sverige och vilka som meddelas utvisning till ett land som de flytt ifrån. Begreppet byråkrati förknippas ofta med Webers byråkratiska idealtyp, där välutbildade och opartiska tjänstemän, rekryterade på basis av meriter, har väldefinierade arbetsuppgifter. Dessa byråkrater anser sig vara "i tjänst hos en objektiv uppgift" (Weber 1987[1922]:61). Weber liknar en fullt utvecklad byråkratisk apparat vid en effektiv maskin. En byråkrati präglad av precision, snabbhet, entydighet, reducerade friktioner samt minskade materiella och personella kostnader blev alltmer efterfrågad av makthavare. Att de opartiska byråkraterna inte kan vara bättre än det system i vilket de verkar och att en effektiv byråkrati inte är samma sak som en demokrati med fungerande skydd för integritet och rättssäkerhet har diskuterats av kritiska forskare: Yael Navaro-Yashin (2007) framhåller till exempel att dokumenthantering i västerländska byråkratier på ett plan signalerar rationalitet, stabilitet, transparens och närvaro. Med tanke på den stress och utsatthet som dokumenthanteringen skapar hos de migranter som berörs av den så är den emellertid helt irrationell.

I Sverige har opartiskhet i praktiken kvarstått som överordnat mål. Eftersom byråkratin anses gynna en neutral hållning har den blivit ett självskrivet medel för att uppnå detta mål.

Några centrala problem i moderna byråkratier framhålls även av Pierre Bourdieu i

Pascalian Meditations (2000[1997]) och av Hannah Arendt i *Om våld* (2008[1970]). Bourdieu förstår väntan som en form av absolut makt, närmare bestämt makten att göra sig själv oförutsägbar och samtidigt försätta andra människor i total osäkerhet genom att inte ge utrymme för deras förmåga att förutse vad som kommer att hända. Här ingår också som en del av dominansen att fördröja utan att omintetgöra hoppet (Bourdieu 2000[1997]). Arendt å sin sida pekar på svårigheterna i en modern byråkrati att ställa någon till svars, vilket beror på att byråkratin är en mycket speciell form av styre:

där ett komplicerat system av administrativa organ härskar och där ingen enskild, varken en enväldig eller en medlem av en elitgrupp, varken få eller många, kan ställas till ansvar, och som därmed strängt taget borde kallas för nullokрати, ingenmansvalde. (Arendt 2008[1970]:40)

Ansvar är i ljuset av Arendts kritik mycket svårt att utkräva i effektiva byråkratier. Vidare är våld alltid möjligt i den moderna byråkratin (se även Benjamin 1921 för en reflektion kring våld som ett inneboende element i statlig maktutövning). Samtidigt fattas beslut av enskilda byråkrater inom ramen för det tolkningsutrymme lagen ger till, i vårt fall, beslutsfattare på Migrationsverket. Som vi såg i våra inledande exempel, har inom asylbyråkratin enskilda beslutsfattaresh bedömningar av exempelvis en ungs ålder och mognadsgrad avgörande betydelse för utfallet i asylutredningar och därmed för de asylsökande familjernas öden.

Som vi ska återkomma till senare kan en oförutsägbar byråkrati, som har våldssamma effekter och där det är ytterst svårt att ställa enskilda tjänstemän till svars, bidra till att normalisera och reproducera de ojämlika maktförhållanden vi pekade på inledningsvis, mellan asylsökandes liv, rättigheter och behov å ena sidan och den byråkrati som upprätthåller migrationskontrollen å den andra. Detta sker inte minst genom ledord som ”reglerad invandring”. Migrationsforskaren Olga Jubany pekar på det vidare sammanhanget av den påtagliga hotdiskurs som präglar synen på förhållandet mellan migration och ”Europa” och som lett till att byråkratin som vaktar gränserna anses ha en viktig så kallad skyddande funktion (Jubany 2017).

Skillnaden mellan asylbyråkratin och andra delar av den statliga förvaltningen är att myndighetsutövningen huvudsakligen gäller icke-medborgare som är nyanlända. Detta innebär ett demokratiskt underskott som tar sig uttryck på flera nivåer: såväl i enskilda bedömningar som i regelverkets utformning och dess tolkning i högsta instans, Migrationsöverdomstolen. I enskilda beslut är det byråkraternas som har tolkningsutrymme. De har tolkningsföreträde både i sin tolkning av reglerna och i sitt urval av de sakomständigheter som blir relevanta då beslut om uppehållstillstånd eller avslag fattas.

En annan aspekt av att asylbyråkratin riktar sig till människor som inte är svenska medborgare är att allmänhetens, och därmed också mediernas, intresse för myndighetens verksamhet kan vara mindre än för myndigheter som handhar till exempel sjukvård, skola eller pensioner, politikområden som berör många medborgare. Even-

tuella felaktigheter eller rättssäkerhetsproblem inom asylområdet kan lätt komma att ignoreras eftersom dessa inte berör medborgare, åtminstone inte direkt. Samtidigt kan denna särart innebära ett ökat intresse på så vis att det kan väckas misstankar om att resurser som skulle kunna användas för medborgares välfärd går förlorade. Antaganden om att asylbyråkratin har en uppgift att vakta välfärden och ”svenscars” rätt till den samma har visat sig i både den mediala och den politiska debatten. Inte minst sedan 2015 har det återkommande talet om ”andrum” fortplantat sig i det svenska samtalet och bidragit till att förstärka asylbyråkratins gränsvaktande funktion (se till exempel Kazemi 2021). Mediedebatter, liksom politikers och andra offentliga personers uttalanden, har inte sällan varit påverkade av populistisk och invandringskritisk retorik. Flyktningmottagande beskrivs i debatter oftast som en kostnadsfråga (Abdelhady 2020; jfr Hansen 2021). Den andra sidan av debatten, där forskare med hänvisning till empiri och teoretiskt förankrade undersökningar belägger att invandring och välfärd är nära sammanlänkade (se till exempel Hansen 2021; Scocco 2019), har givits litet utrymme.

Metodologi, metod och material

Akterna

”Om det inte finns i akten existerar det inte”, skriver Akhil Gupta i artikeln ”Låt tåget drivas av papper” (2019). Aktens stora betydelse i en byråkrati – enligt Gupta lever den sitt eget liv och kan ha större betydelse för utfallet i ett beslut än uppfattningar och idéer hos beslutsfattaren – beror på dess centrala funktion i ”organiseringen av det byråkratiska livet” (Gupta 2019:54, se även Navaro-Yashin 2007). Det är med andra ord i akten som alla papper i detta liv binds samman (Borrelli & Lindberg 2019). I vårt fall är det papper med stor, för att inte säga allt överskuggande, betydelse för de berörda familjernas möjligheter att planera sin framtid. För dessa familjer innebär akten väntan, underkastelse och ett slags stillestånd som i viss mån är aktivt genom krav på att sökande förväntas utföra olika handlingar såsom att inkomma med dokument, besöka vårdinrättning, delta i informationsinsatser och så vidare. Henk van Houtum beskriver denna tillvaro så att man inte deltar i några andra aktiviteter än väntan, och att man inte kan tillbringa tid på andra platser när det har beslutats eller när man har tvingats att vänta (van Houtum 2010:287; för en diskussion om olika tidsrelaterade faktorer och former av väntan, se Brekke & Brochmann 2015). Javier Auyero (2011) tar upp erfarenhet av väntan som nära knuten till statligt våld och bestraffning. Han beskriver hur fattiga människor i Argentina måste gå igenom olika väntansprocesser när de interagerar med statliga byråkratier och hur dessa byråkratier därmed disciplinerar tillvaron, reglerar människors liv och begränsar medborgarskapet.

Varje akt i ett asylärende innehåller till att börja med ett eller flera så kallade dagboksblad. Dessa är en ofta flera sidor lång förteckning över innehållet i akten. Därefter följer ett stort antal dokument ordnade i kronologisk ordning: registrering av asylansökan, beslut om omhändertagande av pass, olika identitetshandlingar, ansökningar om rätten att arbeta under asylprocessen, dokumentation av fingeravtryck, minnesanteck-

ningar om delgivningar och brev som skickats, olika ”rättelser” av felaktigheter, beslut om ersättning, förordnande av offentligt biträde, protokoll från utredningssamtal, landinformation om situationen i medborgarskapslandet, överklaganden, domar, utbildnings- och hälsointyg, protokoll från återvändandesamtal, ansökningar om verkställighetshinder, beslut om huruvida man beviljar uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder eller inte, tjänsteanteckningar om överlämnande till polis, personliga brev och så vidare. Asylakten är således ordnad i enlighet med en linjär, kronologisk-byråkratisk tidsuppfattning, trots att hanteringen av dokument inom asylbyråkratin samtidigt är sådan att skyddssökande skickas fram och tillbaka i sina berättelser mellan olika instanser och byråkratiska enheter.

Akterna ger en inblick i den specifika temporala styrning som utspelar sig i asylprocessen, bland annat genom att ge besked om hur lång tid olika delar av asylprocessen tar – det vill säga från det att ansökan lämnats in till det att ett offentligt biträde förordnats, vidare till beslut, inlämning av överklagan, väntan på domstolsförhandling och avgörande, ansökan om prövningstillstånd till högsta instans, ny väntan på avgörande, ny ansökan och så vidare. Vidare ger akterna besked om hur lång tid intervjuerna med de asylsökande tar, vilka frågor Migrationsverkets handläggare ställer till de sökande om tidsperioder och olika tidsangivelser och vad de sökande svarar. Utredningsprotokollen från asylintervjuerna, vilka är den del i akterna vi fokuserar på nedan, är transkriberingar som utredarna på Migrationsverket författat. Protokollen är ett mycket viktigt underlag för Migrationsverkets bedömning av skyddsskäl, då de upplyser om vad den skyddssökande har berättat och då berättelsen ofta är det enda vederbörande har i sina försök att göra ett skyddsbehov sannolikt. Eftersom det är handläggarna själva som transkriberar sina asylutredningar kan det inte med säkerhet sägas att de exakt återger vad som sagts. Protokollföraren – Migrationsverkets handläggare – har gjort ett urval som är omfattande. Vad skrivs ner i samband med asylutredningarna? Vilka reflektioner nedtecknar protokollföraren (dessa är ofta angivna inom parentes)? Vilka egencitat (se exempelvis titeln på denna artikel) dokumenteras i protokollet?

Vi fick genom fullmakt hösten 2020 och våren 2021 tillgång till akterna gällande tio barnfamiljer som sökte asyl i Sverige 2015–2016. Lindberg hade sedan tidigare etablerade kontakter med flera familjer genom olika nätverk och stödföreningar för flyktingar, och kontaktade enskilda för att fråga om de ville berätta om sina erfarenheter av mötet med den svenska asylprocessen. Lindberg var, liksom Lundberg, engagerad i ett kollektivt arbete med att granska förändringar i den svenska asylprocessen efter 2015 (se vidare nedan om Asylkommissionen). Material i akterna motsvarar över 5 000 sidor (totalt fem stora välfyllda papperskassar). Vi har analyserat materialet som helhet men fokuserar i denna artikel i huvudsak på protokollen från åtta av de tio familjernas asylutredningar och beslut.

Familjerna, etik och analys

De familjer vilkas utredningsprotokoll vi har analyserat har alla flytt från sina hem i Afghanistan, Iran, Irak respektive Syrien. Samtliga föräldrar i studien har velat skapa

en bättre framtid för sina barn än vad som var möjligt i det tidigare hemlandet. De flesta har väntat länge på beslut i sina asylärenden. Samtliga sökte skydd i Sverige 2015–2016. Under asylprocessen har familjerna lärt sig svenska, deltagit i fritidsaktiviteter, fått vänner och skapat (eller förlorat) drömmar om framtiden.

Familjen Malekzada (*fam 1*) är en trebarnsfamilj som ursprungligen kommer från Afghanistan, men som har levt i Iran i många år. Familjen Mohammadi (*fam 3*) är en fyrbarnsfamilj som kommer från landsbygden i östra Afghanistan. Familjen Karzan (*fam 4*), en kurdisk tvåbarnsfamilj, kommer från ett område i Irak där det råder väpnad konflikt. Familjen Zamami (*fam 5*) är en fyrbarnsfamilj från Afghanistan. Barnen är födda i Iran 2004, 2008 och 2009 samt i Sverige 2016. Familjen Karimi (*fam 7*) från Afghanistan består av mamma Anoosha (f. 1976) och sju barn födda mellan 1999 och 2014. Familjen Hadid (*fam 8*) är en syrisk tvåbarnsfamilj som sökte asyl i september 2015. Familjen Hashimi (*fam 9*) är en sexbarnsfamilj från Afghanistan. Familjen Sadiqi (*fam 10*) är på flykt från Iran, men är medborgare i Afghanistan där de också har släkt.

Materialet har anonymiserats med avseende på person- och ortnamn, antal barn i vissa familjer, åldern på vissa barn samt en del andra omständigheter. Utvisningsland och asylskäl är i enlighet med vad som framgår av akterna.

Det forskningsinitiativ, Asylkommissionen, inom ramen för vilket denna artikel har skrivits, tar avstamp i en kritisk kvalitativ forskningstradition. Kommissionen har det övergripande syftet att granska utvecklingen på det asylrättsliga området efter 2015 (Linköpings universitet 2022).¹ Det innebär att vi har vinnlagt oss om att projektet inte kommer att medföra några risker för att resultatet ska skada vissa grupper andra än de forskare som ingår i forskningsprojektet. Asylkommissionen är ett samarbetsinitiativ som önskar bidra till att ”avneutralisera” nationalstatscentrerade förståelser av gränskontrollbyråkratier (jfr Navaro-Yashin 2007). Men att forska om frågor av betydelse för människor på flykt i en omvälvande tid är icke desto mindre alltid förenat med svårigheter och ojämlika maktförhållanden mellan oss som forskare och de vilkas villkor vi utforskar. Samtliga familjer har givit sitt godkännande till att vi får ta del av deras akter, men samtidigt är vi medvetna om att detta medgivande inte är obetingat. Familjerna befinner sig i en mycket utsatt situation, och för dem kan varje relation och kontakt med exempelvis forskare ses som ett hopp om förbättrade livsomständigheter. Detta går inte att komma runt och innebär etiska utmaningar. En etisk dimension i den föreliggande studien är risken för att vi bidrar till att ytterligare förstärka en migrationskontroll som har allvarliga konsekvenser, vilket i så fall skulle föra med sig än fler negativa konsekvenser för de människor som söker skydd i Sverige. Vår avsikt med aktstudien är att rikta uppmärksamhet mot en (inkonsekvent) tidsstyrning inom den svenska migrationsbyråkratin för att i förlängningen bidra till en diskussion om en solidarisk och human politik för människor på flykt.

Analysen av det empiriska materialet skedde kollektivt. Inledningsvis delade vi upp akterna mellan oss i forskningsgruppen, varefter vi förde två gruppsamtal om iakt-

1 Studien har godkänts av etikprövningsmyndigheten (Dnr 2019-05363).

tagelser och centrala teman. Denna analysfas följdes i nästa steg av tre närläsningar av intervjuprotokollen samt ytterligare ett gruppsamtal. Efter en grov indelning i centrala teman diskuterade vi dessa på nytt inom gruppen. Vi noterade på ett tidigt stadium att tid som kontrollverktyg var viktigt, men vi hade inte någon förståelse av hur tid använts för att kontrollera de sökandes berättelser. Genom tidigare kontakter med asylsökande hade vi fått en viss inblick i innebörden av den långdragna väntan under asylprocessen. Urvalet av citat i det som följer är baserat på vad vi identifierat som belysande exempel på vår argumentation, nämligen att tidsstyrning är viktigt att förstå som en del av den svenska migrationsbyråkratiska styrningen.

Resultat – några inledande iakttagelser

Som nämnts utkristalliserades tidigt i analysen tidsaspekten som viktig i handläggningen av familjernas ärenden. Tidsbestämningar och frågor om tidpunkter användes återkommande för att koordinera och synkronisera aktiviteter och avstånd, för att orientera sig i de sökandes förflutna. Våra inledande läsningar gav vidare vid handen att tid hade olika värde – handläggarnas tid framstod som viktig att ”hushålla med”, medan de skyddssökande kunde få vänta länge. Ett tecken på detta var tidsperioden under vilken de sökande fick vänta på första intervjun och beslut, samtidigt som de sedan under utredningen kunde avbrytas mitt i berättelsen (se vidare nedan). Ett annat tecken på att handläggarens tid ansågs viktig att hushålla med var att dessa i de flesta fall skrev på sin dator under det att intervjuerna pågick. I ett protokoll stod det exempelvis att ”om jag inte kollar på dig när du pratar så är det därför [att jag protokollför]. Men jag lyssnar ändå på allting som du säger” (*fam 5* asylutredningsprotokoll). Genom de frågor och motfrågor som ställdes kan slutsatsen dras att tidsuppfattningen skilde sig åt mellan de sökande och handläggarna på det sättet att de skyddssökande ville berätta så mycket som möjligt och ta tid på sig för att lägga fram en relevant berättelse, medan handläggarna försökte skynda på intervjun. Att de skyddssökande ville ta tid på sig är inte märkligt med tanke på hur mycket som står på spel för den som väntar på ett beslut i sitt asylärende. Intervjuerna behandlar sådant som att slippa rädsla för att utvisas till ett land man flytt ifrån, att kunna göra upp framtidsplaner och i vissa fall att kunna återförenas med sina barn. Beslutsfattaren, som skulle göra dessa saker möjliga, fattar däremot formella beslut, vilket ska ske effektivt.

Handläggarna på Migrationsverket bestämde när beslut skulle fattas, skrivas och meddelas utifrån myndighetens riktlinjer. Det fanns exempel på att den sökande påtalade att det var viktigt för familjen att få besked, men detta var undantag. Det var också beslutsfattaren som avgjorde hur tillgodsberäkningsbar tid skulle få betydelse för utfallet i asylärendet och vilken hänsyn som skulle tas till en ung människas ålder, mognad och anknytning till människor och platser i Sverige (jämför vårt inledande exempel). Av vikt är vidare att föräldrarna i familjerna inte hade rätt att arbeta eller att utbilda sig under asyltiden, vilket de ofta påtalade som ett problem, eftersom de ville göra rätt för sig och ha ett respektabelt och meningsfullt liv. Barnen i familjerna kunde gå i skolan under asylprocessen. Dessa iakttagelser, som framkom vid en upprepad läsning

av akterna som helhet, illustrerar att tid erfars och bestäms på olika sätt beroende på aktörens position.

I protokollen, som utgör vårt huvudsakliga empiriska material i den följande analysen, inleddes varje asylutredning på liknande sätt med information om att de närvarande tjänstemännen och tolken har tystnadsplikt samt att den asylsökande omfattas av sanningsplikt, har straffansvar och att oriktigt lämnade uppgifter kan leda till återkallande av uppehållstillstånd. Vidare framförde utredarna att detta kunde vara det enda tillfället då den asylsökande hade möjlighet att muntligen lägga fram asylskäl och att det var den sökandes skyldighet att lägga fram alla skäl som hen ville att Migrationsverket skulle ta ställning till. Efter den vanligtvis cirka ettåriga tidsperioden mellan registrering av asylansökan och den muntliga intervjun blev det påtagligt att det var nu, och förmodligen endast vid just detta tillfälle, som den sökande hade möjlighet att föra fram sina argument. Det framkom vidare i akterna att längden på den första asylintervjun varierade. För de vuxna familjemedlemmarna pågick intervjun i två–tre timmar, men det förekom också betydligt mer utdragna muntliga utredningar.²

I nästa avsnitt redogör vi för den första av tre motsättningar som vi har identifierat i vår innehållsanalys av akterna.

”Exakt när hände det?” Jakten på en kronologisk berättelse kontra berättelser om kaos

Den första temporala motsättningen gäller å ena sidan jakten på den exakta tidslinjen och å andra sidan ett kaotiskt förflutet som svårigen låter sig beskrivas på ett detaljerat och sammanhängande sätt. Denna styrning tog sig närmare bestämt uttryck i stundtals aggressiva frågor om exakt när vissa incidenter inträffade och hur gammal sökanden var vid dessa tillfällen, samt andra händelser, hur länge vissa skeenden pågick, varför den sökande varit passiv eller aktiv under vissa perioder med mera. Uttalade krav på asylsökande att avge detaljerade och sammanhängande redogörelser med exakta tidsangivelser framstår dock som kontraproduktivt, eftersom handläggarna inte förmådde stödja den skyddssökande så att berättelsen kunde förmedla det kaos med inslag av hot, våld, rädsla och hastiga uppbrott som ledde fram till familjernas beslut att lämna sitt hem och söka skydd i annat land.

I intervjuerna kunde handläggaren förklara betydelsen av exakta kronologiska redogörelser enligt följande:

För att vi ska kunna lägga dina uppgifter till grund för bedömningen av din rätt till skydd krävs att dina uppgifter är tillförlitliga och i den bedömningen betraktar man om de är detaljerade och sammanhängande. (*fam 7* asylutredningsprotokoll)

En skyddssökande förälder, Aisha Malekzada (*fam 1*), uppmanades att ”berätta det som hänt i kronologisk ordning så jag kan följa med och skapa en tidslinje”. I avslags-

² Minderåriga barn intervjuades mellan tio och trettio minuter, och för barn i övre tonåren kunde intervjun pågå i uppemot två timmar.

besluten kunde det stå att den sökandes berättelse inte varit trovärdig, då den inte varit tillräckligt detaljerad och logiskt sammanhängande. I besluten om bifall kunde det i stället stå att berättelsen hade varit trovärdig och kunnat ligga till grund för beslut om uppehållstillstånd just därför att den varit logisk och sammanhängande.

I asylutredningsprotokollet för Niaz Karzan (*fam 4*), vars utredning genomfördes ett och ett halvt år efter det att familjen sökt skydd i Sverige, ser vi en tydlig konflikt mellan krav på överskådlighet å ena sidan och svårigheten att redovisa erfarenheter av kaos och desperation å den andra. För att ge ett sammanhang inleder vi med ett längre citat från makan Sarinas asylintervju, där hon beskriver den rädsla hon och maken upplevde under den sista tiden i Irak. Det är en rädsla som illustrerar hur kaotisk situationen var. Följande är ett ordagrant utdrag ur protokollet:

Det blev ett sånt tillstånd av rädsla och stress, så för det minsta som hände svimmade jag. (Sökanden börjar gråta.) Det var svårt, min man var rädd hela tiden. För det mesta låste vi in oss i hemmet. Sen har vi bestämt med min man att vi måste rädda barnen. De måste kunna leva vidare. Vi visste att om vi stannar kvar kommer vi att dö. Vi ger oss i väg. Vägen är farlig också, det finns risker. Vi tänkte att det var bättre att dö tillsammans än att dö en och en. [...] Vägen hit har varit svår och riskfylld. Vi har åkt gummibåt och det fanns risk för att drunkna eller dö, men vi har tagit den risken för att rädda barnen tills vi har kommit hit. Det var svårt. När vi kom hit visste vi att mänskliga rättigheter respekteras i landet och barns rättigheter och att kvinnor har rättigheter i samhället också. (*fam 4* asylutredningsprotokoll)

Sarinas minnesbilder av det kaos som rådde före familjens flykt förbisågs i den senare asylintervjun med hennes make Niaz. I intervjun med honom framträder i stället en fixering vid kronologiska framställningar. Samtalet utvecklades till ett närmast aggressivt jagande efter exakta tidsangivelser. Till att börja med ställer handläggaren (U) frågor om ID-handlingar:

U: När utfärdades ditt id-kort?

S: Jag minns inte datumet, faktiskt

[...]

U: Hur lång tid gick det från att du ansökte till dess att du fick ditt id-kort?

S: Några dagar. (*fam 4* asylutredningsprotokoll)

Efter en liten stund övergår frågorna till det som familjens asylbedömning i huvudsak skulle komma att kretsa kring, nämligen hoten från IS:

U: Hur länge har den här organisationen [Asaish] funnits?

S: Längre. Efter 2003 grundades den.

U: Hur länge har din bror och dina andra släktingar jobbat för den?

S: Han har varit 4–5 år för Asaish. Min bror har jobbat i tio år.

[...]

U: När de var där, hur länge stod de och spanade på dig?

S: Som jag sa, den här lokalen var inne i marknaden i stan. Folk kommer och går. Men de tittade på mig på ett speciellt sätt, eller annorlunda.

U: Men hur länge var de där och spanade ...

[...]

U: Vilket datum kom de första gången?

S: Maj månad 2015. 17–18 nå't sån't. Jag har anmält detta [till polisen i Irak].

U: Hur många dagar gick från dess att de kom första gången till du gick och anmälde?

S: 2–3 dagar innan dess. Kanske 17 eller 18 som jag meddelade polisen.

U: Jag tyckte du sa att det var 17–18 som de kom första gången?

S: 17–18 gick jag och anmälde hos polisen.

U: När kom personerna till din butik första gången?

S: 2–3 dagar innan dess.

U: Kom de flera dagar i rad?

S: Ja

[...]

U: Vilket datum var det alltså som du gick och gjorde anmälan?

S: 20 maj

U: Du sa 17–18 att du gick till polisen, alldeles nyss?

S: 17–18 meddelade jag dem. När de har skickat brevet. 20 jag har gjort anmälan.

OB³: så det var bara en anmälan?

S: När jag misstänker de här personerna har jag muntligen meddelat. När hotbrevet kom gick jag och gjorde en anmälan.

U: När fick du hotbrevet?

S: Dagen innan, 19:e. Under dessa dagar blev situationen förstörd. (*fam 4* asylutredningsprotokoll)

Handläggaren återgår sedan till polisanmälan och upprepar frågan om antalet anmälningar. Niaz förklarar i sitt svar att han gick till polisen två gånger, först efter att ha känt sig förföljd och sedan igen när hotbrevet kom. Frågor om exakta tidsangivelser blir i intervjun ett kontrollinstrument med krav som närmast står i kontrast till paret Karzans minnen. Det verkar inte finnas något utrymme att ta hänsyn till det som sedan länge är belagt om trauma och posttraumatiskt stressyndrom, nämligen att de kan innebära svårigheter att i asylintervjun berätta om svåra upplevelser och att minnesluckor är vanligt förekommande hos människor som upplevt trauma (FN:s tortyrkommitté 1996).

Ett annat uttryck för kravet på exakta och detaljerade beskrivningar av ett konfliktfyllt förflutet är familjen Mohammadis asylutredning (*fam 3*). Denna utredning gällde bland annat en fjortonårig markkonflikt som skulle komma att

---

3 OB = offentligt biträde

eskalera under 2015. Under alla de fjorton åren hade makarna hotats och miss-handlats av släktingar, men en dag 2015 angrep två släktingar Faraz våldsamt. Han slog tillbaka, varvid den ene av de två angriparna skadades så svårt att han senare avled. Den andre svor att hämnas, och det var därefter som familjen insåg att de måste fly landet. I protokollet från asylintervjun med Faraz framkommer hur handläggaren ifrågasätter uppgifter om tidsperioder och tidpunkter på ett sätt som illustrerar dels en jakt på bestämda tidsangivelser, dels hur en eskalerande hotbild kan vara svår att bryta upp i exakta tidsenheter. Följande utdrag ur protokollet är handläggarens frågor kring hotbilden:

U: När började ni bråka?

S: Ungefär 10 år sedan.

U: Så fyra år efter din fars död?

S: Ja

. . . Så här höll de på i 8 år. . . . Efter åtta år blev det till slut riktigt allvarligt. . . .

X tog en sten och slog mig i huvudet. Jag gjorde allt för att försvara mig och tog till slut spaden och slog honom i huvudet med den. Hans huvud blödde.

Jag flydde till närmaste stad. Bad min systerson att hämta min familj.

[. . .]

U: Du berättade att X och Y började trakassera dig om marken först fyra år efter att din far dog?

S: Ja

U: Hur kommer det sig att de väntade i 4 år?

S: De gjorde dem även under de fyra åren. [De kom och trakasserade familjen även under de första fyra åren]

U: Men nu säger du emot dig själv. Tidigare sa du att de sökte upp dig 4 år efter din far dog. (*fam 3* asylutredningsprotokoll)

På den sista frågan förklarar Faraz att så länge hans pappa var vid liv så var risken mindre att familjen skulle förlora sin mark. Emellertid eskalerade hoten efter faderns bortgång, och detta blev värre de sista fyra åren före flykten. I utdraget ovan konstaterar handläggaren att Faraz säger emot sig själv, och frågan ”Hur kommer det sig att dom väntade i fyra år” blir därmed en direkt grund för att misstro Faraz berättelse. När Faraz berättar att hoten och trakasserierna pågick under en specifik tidsperiod, så tas denna uppgift till intäkt för förekomsten av en motsägelse. Utredarens sätt att ställa frågor gör det svårare för den skyddssökande personen att berätta om vad familjen varit med om och redogöra för de eskalerande hoten.

Faraz förklarar senare i ett kompletterande förhör varför han ena gången sagt tio och den andra gången fjorton år:

U: Förra gången sa du att det började efter fyra år (efter faderns död) och sedan ändrade du dig och sa att det även pågick en konflikt mellan er de första fyra åren [efter faderns död] men att den inte var lika intensiv.

S: Under de här fyra åren sa dem det [att marken var deras] 1–2 gånger, men jag tog det inte på allvar då.

U: När var det ordet marken kom ur deras mun?

Saiah, som är gift med Faraz, beskriver i sin asylintervju en misshandelssituation. En man slog Saiah hårt samtidigt som han frågade var hennes make befann sig. Hon blev så svårt skadad att hon inte kunde gå, utan var tvungen att kravla sig fram till dörren när det knackade på denna efter några timmar. Handläggaren ber Saiah att berätta hur länge misshandeln pågick. Saiah svarar att hon inte vet, men att det var länge. Handläggaren insisterar på ett mer tidsbestämt svar och frågar om det var en timme eller mer. Saiah svarar än en gång att hon inte vet:

U: Hur länge slog X dig?

S: Det var under lång tid. Jag vet inte. Sedan lämnade han mig och gick.

U: Var det en timme eller mer?

S: Jag minns faktiskt inte.

U: Hur länge kändes det? Ungefär?

S: Jag vet inte. Jag tänkte inte på det. (*fam 3* asylutredningsprotokoll)

Frågorna om detaljer kring en markkonflikt som pågått under många år fortsatte. I Migrationsverkets avslagsbeslut anser beslutsfattaren att Saiah inte på ett självständigt och detaljrikt sätt kunnat berätta om den förhållandevis långa tid som mannen befann sig i hennes hus (under det att hon utsattes för misshandel). Minnesbilden är att mannen var länge i huset, men när den lyfts ur sitt sammanhang blir det faktum att hon inte kunnat berätta mer om vad som hände något som hålls emot henne. Migrationsverkets beslut lyder:

[Hon har] inte kunnat på ett självständigt och detaljrikt sätt berätta vad mer som sades eller hände under den förhållandevis långa tid X befann sig i deras hus (Migrationsverket beslut Saiah, 14/7-2017:8) [. . .] (utdrag ur Migrationsverkets beslut i Saiahs ärende)

Även migrationsdomstolen ger avslag. Dess beslut grundas på misstro gällande misshandelsincidenten.

Exemplen ovan ur intervjuutdrag, beslut och domar illustrerar den temporala styrningens krav på detaljerade och sammanhängande redogörelser av ett förflutet som är kaotiskt och inte låter sig fångas i en kronologi och ännu mindre förmedlas i en tydlig linjär berättelse om personen har genomlevt traumatiska upplevelser (FN:s tortyrkommitté 1996; Feijen & Frennmark 2011:110). De skyddssökande bemöts nedlåtande och misstänkliggörande – stundtals aggressivt – och bombarderas med följdfrågor om detaljer. Det blir en närmast omöjlig uppgift för de skyddssökande att lägga fram sina asylskäl på ett sätt som godtas inom ramen för logiken om den exakta linjära berättelsen. Vidare illustrerar exemplen att frågor till de sökande bygger på ett

antagande om tid ordnad i enheter som kan läggas efter varandra. Utredarna förmår inte ta hänsyn till de sökandes kaotiska/traumatiska förflutna, vilket måste förstås som ett uttryck för en fyrkantig och misstänksam byråkrati. De sökande å sin sida försätts i ett kafkaliknande tillstånd där lagen har en överväldigande makt som leder till att människor går vilse och att hela deras existens blir olaglig. Effektivitetssträvan för oss till nästa motsättning i asylbyråkratin: den mellan hets och väntan.

”Lämna in det inom två veckor.” Frenetisk tidsanvändning kontra utdragen väntan
Samtliga familjer vilkas akter vi analyserat hade fått uppleva väntetider: väntan på utredning, beslut, överklaganden, nya beslut och eventuellt väntan på deportation. Framtiden är för de asylsökande familjerna oviss. Något slutdatum för när beslut måste vara fattat finns inte reglerat. Därmed har de asylsökande begränsade möjligheter att råda över sin tillvaro och än mindre möjligheter att planera för sin framtid.

Vi ser i akterna att föräldrar i de asylsökande familjerna drabbas särskilt hårt på så vis att värdet av deras tid ignoreras och att de utestängs från delaktighet i skapandet av sina framtida liv. Föräldrarna i familjerna förhindras i de flesta fall att arbeta och utbilda sig. Barnen, som går i skolan, blir däremot ofta en resurs genom sina språkkunskaper, och inte sällan får de ett ansvar att axla som talespersoner för hela familjen. Föräldrarna erkänns inte som aktörer (i samhället) eller som bärare av kunskap (i asylprocessen). De befinner sig, som Khosravi beskrivit, inte ”i tid med andra” (Khosravi 2010), utan måste på grund av underkastelse ”skjuta upp sin tid” (jfr dock Rotter 2016, som i en etnografisk studie belyser andra, mer produktiva aspekter av väntan). En sådan tillvaro av väntan kännetecknas av brist på personlig utveckling och sociala framsteg, ett slags hinder för att bli fullt ut ”vuxen”, vilket i sin tur för med sig en försvagad självuppfattning (De Genova & Tazzioli 2022).

Väntetiden för de familjer vilkas akter vi fått del av, mellan inlämnande av asylansökan och själva asylutredningen, varierade mellan fem och arton månader. Den vanligaste väntetiden var omkring ett år. Tiden mellan den första asylutredningen och beslut var mellan tre veckor och arton månader, med en tydlig tendens att asylsökande från Syrien fick snabbare beslut än övriga: mellan tre och tolv veckor.

Dessa byråkratiska väntetider skiljer sig från den levda världen och erfarenheter av väntan. Väntan är för de flesta asylsökande en svår tid, men just denna väntan präglas samtidigt även av något annat, nämligen framåtblickande – och kanske stundtals även tacksamhet över att vara framme i vad som förhoppningsvis kan bli en trygg hamn och ett slut på den ovissa väntan. Khosravi (2020) skriver om att människor som talar persiska, dari och arabiska använder två ord för väntan: *entezar* och *sabr*. Medan *sabr* handlar om väntan som en form av lidande eller uthållighet, så översätts *entezar* med förväntan och hopp (se även Brun 2015 samt Gutiérrez Garza 2018 om relationsskapande under väntan). I familjerna vilkas akter vi har analyserat skymtar denna dubbla betydelse av väntan. Det förekommer till exempel i protokollen från asylutredningarna att de sökande uttryckt att de är tacksamma. Samtidigt märks i vissa protokoll en frustration över att man fått vänta så länge genom önskan att ”jag vill ha besked nu”. Effektivitet i förvaltningen är i ljuset av detta mycket viktigt för den som söker skydd.

Förvaltningslagen slår också fast att ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts (SFS 2017:900, § 9 första stycket). Att tiden ska utnyttjas maximalt utsägs också i regleringsbrevet från regeringen till Migrationsverket, som statuerar följande:

Myndigheten ska uppnå högre effektivitet inom verksamheten. Sökandes och andra aktörers behov ska vara utgångspunkten för arbetet. Migrationsverket ska förkorta kötiderna för öppna ärenden och öka andelen beslut som fattas inom författningsstyrd tid. (Justitiedepartementet 2020)

Även andra instanser med inflytande över asylproceduren har påtalat vikten av snabb handläggning. Justitieombudsmannen (JO), som under många år tagit emot ett stort antal klagomål från människor som fått vänta orimligt länge på beslut (se JO 2015/16:326), har vid flera tillfällen riktat kritik mot Migrationsverket, bland annat för att myndigheten varit passiv i handläggningen. Även enskilda handläggare har fått kritik (se JO Dnr 2079–2019, 2878–2019). Enligt JO är det ytterst en fråga för regering och riksdag att se till att Migrationsverket har resurser för att fatta beslut inom rimlig tid och inom givna tidsramar (se JO 2018/19:629; JO 2018/19:634).

Det finns således ett uttalat krav på raskhet i vardagens praktik, och vi identifierar i asylutredningsprotokollen en jäktad tidsuppfattning i handläggningen. Detta märks bland annat på så vis att handläggarna utför flera arbetsuppgifter samtidigt, vilket vi belyste ovan. Det är ett förfarande som väcker frågor om betydelsen av att inte söka ögonkontakt med den sökande, som samtidigt förväntas berätta om traumatiska och djupt personliga upplevelser.

En situation som illustrerar tidshets syns även i protokollet för Hamid Hashimi (*fam 9*). När Hamid berättar om den incident som ledde fram till familjens flykt avbryter handläggaren. Det tolkar vi som ett uttryck för att det saknas tid för den sökande att berätta. Handläggaren säger:

Vänta lite bara. Jag förstår att du vill berätta detta, och det stämmer bra med vad din fru sagt och Migrationsverket ifrågasätter inte detta. Jag vill därför att vi pratar om problemen i Afghanistan och marken. Kan du berätta om när din fru och du deporterades till Afghanistan och kom tillbaka till hennes faster? (*fam 9* asylutredningsprotokoll)

Lite senare i samma intervju berättar Hamid om hur kusinerna en natt attackerade familjen, något som är väsentligt för att förstå och bedöma de hot som familjen skulle bli utsatt för om de återvände. Även här avbryter handläggaren: ”Jag tror det räcker här för den här händelsen.” Handläggaren hejdar således en asylsökande när han försöker förmedla det som ligger till grund för ansökan om asyl, något som står i motsättning till den uppmaning som de asylsökande får, nämligen att berätta fritt och detaljerat. Vidare kan avbrottet ställas mot den vägledning Migrationsverket tagit fram till handläggarna:

När man är som mest engagerad i att berätta någonting som kanske väcker känslor av obehag eller spänning kan man komma att tänka på sådant som hör till en tidigare eller senare fas. Vi bör så långt som möjligt undvika att gå in och avbryta sökandes redogörelse. Det är bättre att vi antecknar de frågor som väcks av sökandes berättelse och först i nästa skede av utredningen ställa dessa och be om förtydliganden. Det kan också vara så att sökande längre fram i sin berättelse själv besvarar frågorna vi har. Alltför många avbrott i den fria berättelsen kan störa processen att minnas och berätta. (Migrationsverket 2021:11)

En annan aspekt av tidshetsen illustreras i familjen Hadids (*fam 8*) akt. Pappa Yasan är en välutbildad man. Han har haft flera chefsbefattningar utomlands och hans hustru Hamida har i sin utredning redovisat händelser utan ifrågasättande från handläggarens sida. Likväl används tid på ett sätt som stressar såväl mannen som kvinnan. Paret har mist sina pass på vägen till Sverige och har endast kopior av dem. Handläggaren uppmanar dem flera gånger att inom två veckor skicka originalpassen till Migrationsverket. I protokollet läser vi följande:

S: Självklart hade jag önskat att jag kunde skaffa fram våra pass, men jag hade inte kunnat be mina föräldrar kontakta myndigheterna i Syrien. Jag vet inte om du har förstått vad vi har gått igenom. (*fam 8* asylutredningsprotokoll)

Handläggaren uppmanar nu ännu en gång Yasan att skicka handlingarna till Migrationsverket:

U: Har du något intyg som visar att du har blivit uppsagd eller att du inte kan få fler arbetstillstånd i K? Du kan lämna det till mottagningsenheten. (*fam 8* asylutredningsprotokoll)

Handläggaren påtalar nu återigen vikten av att Yasan styrker sin identitet med ett giltigt pass och säger avslutningsvis: ”Lämna in det inom två veckor.” Exemplet belyser hur nära sammankopplade tid och makt är i asylbyråkratin. Framtiden är oviss för dem som sökt skydd och det finns inte något slutdatum att förhålla sig till. Genom sin överordnade ställning i beslutsprocessen har handläggaren ett omfattande inflytande över den andres tid. Samtidigt kan vi ana en fartblindhet i asylutredningarna.

Följden av byråkratins effektivitetssträvanden är att den utdragna väntan för den som sökt skydd plötsligt avbryts, exempelvis genom krav på att snabbt inkomma med dokumentation som intyg eller ID-handlingar. Två dominerande och motstridiga erfarenheter av tid återspeglas i akterna: å ena sidan den sökandes erfarenhet av osäker väntan och å andra sidan handläggarnas tidshets, som tenderar att bli kontraproduktiv så till vida att legitima skäl för uppehållstillstånd kommer i skymundan. Konsekvensen av de olika positionerna i mötet mellan de skyddssökande och asylbyråkratin förefaller ibland bisarr, såsom när en person som väntat i över ett år plötsligt på ett par veckor

förväntas skaffa fram intyg eller handlingar från flyktlandet (något som dessutom kan innebära stor fara för den asylsökandes kvarvarande familj).

Medan vissa skapar och återskapar, begränsar och inskränker tid för sig själva och för andras räkning, saknar andra inflytande över tiden. När den asylsökande får vänta är det ofta för att någon annan har bestämt det (Bourdieu 2000[1997]:228). Maktasymmetrin syns även på samhällsnivå. Under asylprocessen får de flesta vuxna inte arbeta medan barnen går i skola. Som ”nyanländ” ska man snabbt komma in på arbetsmarknaden, och efter ett visst antal år kan man söka medborgarskap i Sverige. Till varje tidsperiod är olika rättigheter knutna.

”. . . vi har inte så mycket minnen kvar.” Krav på icke-spekulativ framläggning av skyddsbehov kontra viss ofrånkomlig spekulation

Den framåtsyftande bedömningen i asylärenden görs på basis av dokumentation om situationen i den skyddssökande familjens tidigare hemland samt på basis av den berättelse som den sökande lägger fram för att göra sannolikt att hen är i behov av en fristad i Sverige. Vi förklarade i artikelns inledning att en sammanhängande och detaljerad berättelse är mycket viktig för att framstå som trovärdig i asylprocessen, eftersom trovärdighet är avgörande för det slutliga beslutet (Stern & Wikström 2016). Eftersom bedömningarna i asylprocessen är framåtsyftande ska berättelsen om vad som enligt den asylsökande kan komma att ske vid ett återvändande uppfylla de krav som ställs på att skyddsbehov ska föreligga. Spekulation bör inte förekomma, då det minskar trovärdigheten. I de fall Migrationsverket eller domstolen anser att den sökande spekulerar, är risken att hen inte anses ha gjort sannolikt att det föreligger ett skyddsbehov.

Förklaringen till den framåtsyftande bedömningen finns i utlänningslagens paragrafer. I stadgandet om individuella skyddsbehov står det att en person som ”riskerar att utsättas för förföljelse” kategoriseras som flykting. I paragrafen om alternativt skyddsbehov står det att den är att anse som ”alternativt skyddsbehövande” som ”vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller [...] förnedrande behandling [...] eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av [...] en [...] konflikt”. Lagstiftningslogiken är således att myndigheterna bedömer vad som kan komma att hända individen i framtiden om hen återvänder till sitt medborgarskapsland.

Ett illustrativt exempel i vårt material på hur spekulation både är tabu och samtidigt en förutsättning för att göra ens behov av skydd sannolikt är Khadeeja Sadiqi (*fam 10*), som mycket utförligt och kronologiskt berättar om varför hon och hennes man Reza inte såg något annat val än att fly från Teheran där de gömt sig i flera månader av rädsla för Khadeejas tidigare make. Khadeeja hade tvingats gifta sig med denne man och bli hans andra hustru, trots att hennes pappa tidigare lovat att hon skulle få gifta sig med Reza. När Khadeeja blev gravid med den förste maken rymde hon och gjorde abort, något som också i detalj beskrivs i asylutredningen och som Khadeeja väl kommer ihåg.

En sak som Khadeeja däremot har svårt att minnas är vad hon fått berättat för sig om orsakerna till att hennes familj hamnade i Iran från första början, något hon också förklarar för handläggaren:

U: hur kom det sig att dina föräldrar flyttade till Iran?

S: Detta var väldigt, väldigt många år sedan. Mina föräldrar med sina föräldrar flyttade till Iran. De säger [tolken förklarar här att det är Khadeejas föräldrar som hon hänvisar till] vi har inte så mycket minnen kvar från Afghanistan.

U: har du tillstånd för att vistas i Iran?

S: nej.

U: Hur kommer det sig?

S: pappa trodde vi skulle återvända till Afghanistan när som helst. Pappa tyckte att situationen där snart skulle bli lugnare och vi skulle kunna återvända. (*fam 10* asylutredningsprotokoll)

I detta utdrag ser vi hur handläggarens frågor riktas mot något annat än de flyktskäl Khadeeja själv framhåller, nämligen flykten från maken i Iran. Handläggaren ställer frågor om varför Khadeejas föräldrar lämnade Afghanistan från första början. Anledningen till att dessa frågor är viktiga för utredningen torde vara att handläggaren vill kunna bilda sig en uppfattning om huruvida Khadeeja riskerar att utsättas för förföljelse i det land hon är medborgare i, Afghanistan, ett land där hon själv aldrig varit bosatt. Det är endast mot medborgarskapslandet Afghanistan som Migrationsverket har att pröva den asylsökandes skyddsbehov. Khadeeja förmås i ljuset av denna omständighet – den yttersta premissen för hela asylprocessen, huruvida återvändande till medborgarskapslandet är möjligt – att beskriva en osäkerhet, en situation präglad av konflikter, så långt tillbaka i tiden som när hon var barn. Hon berättar att hon minns en viss förhoppning hos sin pappa om att ”komma hem”.

Längre fram i intervjun med Khadeeja blickar handläggaren mer uttalat framåt i tiden mot ett eventuellt återvändande. Efter att ha hört Khadeejas detaljerade berättelse verkar handläggaren nu inte helt väl till mods. Under intervjun har Khadeeja stundtals berättat i detalj om djupa traumatiska erfarenheter. Att efter detta ställa frågor om återvändande blir absurt. Kanske är det därför handläggaren säger: ”Jag ska ställa en fråga som vi ställer till alla asylsökande, hypotetiskt sett, om du skulle återvända till ditt hemland Afghanistan vad skulle du riskera då?” (*fam 10* asylutredningsprotokoll)

Khadeeja besvarar den hypotetiska frågan med att kvinnor inte har några rättigheter i Afghanistan och att hon är säker på att maken som hon giftes bort med och sedan flydde ifrån har anmält henne i Afghanistan och skickat fotografier så att de ska kunna hitta henne. Hon har vanhedrat honom: ”Jag har dödat hans barn, jag har varit otrogen.” Detta, förklarar Khadeeja, är något hon kan bli stenad för i Afghanistan. Även hennes barn från det nya äktenskapet är i fara om familjen utvisas. ”Mitt barn är ett barn utanför äktenskap”, förklarar Khadeeja. Eftersom hon varit otrogen är hennes barn att betrakta som en otrogen. Hon avslutar med att förklara vad som sannolikt kommer att hända henne vid ett återvändande: ”att jag blir stenad eller blir avrättad och dör, det har ingen betydelse för mig men jag tycker jättesynd för min son . . .”

Khadeejas berättelse illustrerar asylbyråkratins motsägelsefulla logik. Närmare bestämt består konflikten i att minnen av upplevelser långt tillbaka i tiden (i det här fallet Khadeejas barndomsminnen av varför pappan kom fram till att familjen måste

lämna Afghanistan) ska kunna presenteras i detalj och sättas i samband med framtida skyddsskäl som inte får vara spekulativa.

Khadeejas fall belyser hur en temporal motsättning mellan å ena sidan kravet att förutse framtiden utan spekulering och å andra sidan det ofrånkomliga i att spekulera leder till att viktiga omständigheter får underordnad betydelse för utfallet. Detta är ett avvisningsbeslut. Under rubriken ”Bedömning av din rätt som flykting” i avslagsbeslutet ifrågasätts Khadeeja för att hon inte i detalj har redogjort för den förste makens maktställning i Afghanistan. Migrationsverkets bedömning är att det som Khadeeja berättat om betydelsen av denna maktställning enbart är ”spekulationer” från hennes sida. Ordvalet ”spekulationer” står här mot en framåtsyftande bedömning på basis av händelser som inträffat vid olika tidpunkter och på olika platser – i Khadeejas ärende rör det sig om flera generationer av flykterfarenhet. Liksom i flera andra av våra familjers ärenden får Khadeejas detaljerade berättelse om vad som har hänt ingen relevans för utfallet i ärendet, eftersom hon anses spekulera kring vad som möjligtvis kan hända i framtiden i ett land där hon aldrig bott. Med en sådan framåtblickande (ir)rationalitet kan asylansökan alltid utmynna i ett nej, oavsett tidigare trauman.

Vår slutsats efter analys av akterna är att spekulering åtminstone delvis är en ofrånkomlig del av att försöka göra sannolikt att man är i behov av skydd. Att ta sig bortom spekulering om framtida potentiella skyddsgrundande händelser, det vill säga sannolik framtida förföljelse, är en omöjlig uppgift. I och med att bevisbördan för att det sannolikt finns en risk att utsättas för förföljelse lagtekniskt har lagts på den skyddsökande individen, försätts denna person i en orimlig sits. Situationen försvåras ytterligare av att den sökande inte känner till regelverket, är utlämnad åt det offentliga biträde som Migrationsverket utsett, eventuellt är påverkad av tidigare trauman och upplever stor saknad efter familjemedlemmar och vänner i andra länder.

Sammanfattande diskussion

Med belysande exempel ur asylakter har vi pekat på tre temporala och överlappande spänningar i den svenska migrationsbyråkratiska styrningen. Den första spänningen handlar om utredarnas frenetiska jakt på en detaljerad och kronologisk berättelse visavi den ofta mycket svåra uppgiften för den sökande att minnas kaotiska händelseförlopp och erfarenheter som lett fram till beslutet att fly från det tidigare hemlandet. Den andra spänningen består i de asylsökande familjernas utdragna väntan visavi den frenetiska, stundtals abrupta, tidsanvändning som handläggarna manifesterar i utredningar, bedömningar och krav på de sökande. Den tredje spänningen utgörs av kraven på den asylsökande att lägga fram en framåtsyftande sannolikhetsbedömning av skyddsbehov utan att spekulera visavi den spekulering som är ofrånkomlig när man ska försöka bevisa att man är i behov av asyl i Sverige.

Dessa motsättningar har, menar vi, koppling till dominerande tidsperspektiv i den statliga förvaltningen och en specifik asylbyråkratisk tidsstyrning, i kombination med handläggarnas tolkningsutrymme och asylprocessens inbyggda maktasymmetrier och misstro.

Svensk offentlig förvaltning präglas av en västerländsk, linjär tidssyn, vilket här har visat sig framför allt i jakten på exakta tidsangivelser, men även i den frenetiska tidsanvändningen och den framåtsyftande bedömningen när skyddsbehov ska avgöras. Ett tydligt utslag av denna tidssyn är fartblindheten inom asylbyråkratin och stundtals även i asylutredningarna. Detta perspektiv eller denna tidssyn innebär att tid uppfattas som en bristvara. Samtidigt som tiden är knapp, finns dock inte några gränser för hur länge skyddssökande ska behöva vänta. Deras tid framstår därmed som mindre viktig i byråkratin än byråkraternas tid. Att de sökande får vänta länge är ett problem, eftersom väntan innebär en osäkerhet och hindrar de berörda från att planera sin tillvaro och sina liv. Dessa grundläggande behov verkar närmast ignoreras. Att fler beslut på kortare tid ses som något eftersträvänsvärt handlar om byråkratisk styrning och inte, i vart fall inte enbart, om strävan att undvika väntan. Tvärtom kan väntan vara en organisatorisk strategi för att trötta ut de sökande. Vi ser dock en strävan efter effektivitet tona fram även i riktlinjerna till Migrationsverket och i kritiken från JO. Med andra ord verkar asylbyråkrater i en kontext där det förväntas att saker och ting ska ske skyndsamt och effektivt, något som i sin tur påverkar asylutredningarna.

Genom utdrag ur protokollen har vi visat på att det kan gå *för* fort när asylsökande intervjuas och vad detta kan leda till. Den sorts fartblindhet som kännetecknar ett modernt samhälle där det förväntas att fler saker ska uträttas på kortare tid kan även få vidare samhällsliga konsekvenser. Våra exempel ur protokollen ger vid handen att den jäktade tidsuppfattningen inom asylbyråkratin kan leda till att frågan om hur människor på flykt ska kunna beredas en fristad, det vill säga hur asylrätten ska värnas, hamnar i skymundan när handläggarna tolkar gällande regelverk och fattar beslut om asylsökandes framtida liv. Arendts reflektion om den nullokratiska byråkratin blir därmed relevant. Hon menar att denna byråkrati innebär ”att målen löper risk att korrumpas av medlen som de rättfärdigar och som krävs för att uppnå dem” (Arendt 2008[1970]:10). Om vi tillämpar detta resonemang på asylprocessen så är dess uttalade mål enligt Migrationsverkets måldokument att värna asylrätten (Regeringen 2021:6, 20–21, 847). Resultatet av vår studie ger en annan bild av hur verkligheten ser ut. Vi ser hur effektivitetskrav leder till hets i utredningarna som korrumpas målet, i detta fall att människor på flykt ska beredas en fristad. I akterna syns en helt annan målbild, inte minst genom de standardfrågor som ställs, genom de sätt på vilka de sökande avbryts när de berättar och genom de sätt på vilka intervjuerna fastnar vid följdfrågor om exakta tidpunkter. På sätt och vis kan också asylutredningsprotokollen i sig, skrivna av de utredare som har en avgörande betydelse för utfallet, ses som uttryck för denna effektivisering. Effektiviseringen och hetsen i kombination med en enkelspårig linjär tidssyn gör sannolikt också att tiden för eftertanke, för att fatta beslut med gott omdöme inom ramen för det tolkningsutrymme som handläggarna har, begränsas.

I de svåra avvägningssituationer som asylprocessen innebär kan fartblindhet i värsta fall föra med sig felaktiga utvisningsbeslut. Enskilda handläggares beslutsfattande kan i förlängningen också bidra till att reproducera och till och med underblåsa en mer restriktiv regeltolkning och därmed en mer begränsad asylrätt.

En andra slutsats av vår studie är att kontrollfrågorna i ett sammanhang präglad

av misstro utgör en specifik form av tidsstyrning som försvagar asylsökandes legitima anspråk på skydd från krig och förföljelse. Kontrollfrågor om tidpunkter, tidsbestämningar, ålder vid olika händelser och så vidare är förenade med en uppenbar risk för att omständigheter som skulle kunna anses vara skyddsgrundande, exempelvis ackumulerade skäl för att få skydd som eskalerar över tid, kommer i skymundan eller aldrig blir synliga. Som vi sett kan kontrollfrågorna ibland vara direkt kränkande.

Samtliga familjer villkas akter vi hämtat exempel från ovan, utom två syriska familjer, meddelades utvisning vid första beslutet. Även om en tänkbar förklaring till jakten på den exakta kronologin kan vara handläggarnas ambition att få syn på specifika asylskäl, blir konsekvensen att den sökande inte förmår svara på detaljfrågor och att det som sägs därmed inte får betydelse för utfallet. Svårigheter att svara på detaljerade frågor om hur länge ett visst skeende pågick och exakt i vilken ordning vissa incidenter ägde rum är sannolikt i våra asylärenden också knutna till traumatiska erfarenheter som har påverkat tidsuppfattningen. Vidare skapar jakten på kronologi och kontrollfrågorna ett samtalsklimat i vilket den sökande misstänkliggörs. Detta kan mycket väl påverka den sökandes tillit och förmåga att dela med sig av sin berättelse. I akterna blir det tydligt hur utredarnas frågor och hetsen skapar osäkerhet hos den sökande. Den specifika tidsstyrningen riskerar därmed att få kontraproduktiva effekter. De aggressiva och talrika kontrollfrågorna kan också leda till att den enskilda handläggarens tolkningsutrymme och Migrationsverkets utredningsansvar blir osynliga genom att gå förlorade i en strid ström av kontrollfrågor om tid.

Vår tredje slutsats när vi väger samman de tre konfliktpunkterna gäller den maktoabalans som vi har identifierat i asylbyråkratin och som blir tydlig i akterna, bland annat genom handläggarnas tolkningsutrymme. Handläggarna har tolkningsföreträdare i fråga om att välja ut relevanta sakomständigheter, att omsätta de skyddsökandes erfarenheter och upplevelser i rättsliga problem och att tolka regelverket inför beslut om uppehållstillstånd eller avslag. Vidare har handläggarna också juridiska specialister knutna till sig inom Migrationsverket, något som gör deras övertag ännu större i förhållande till de skyddsökande. På övergripande samhällsnivå framträder det asymmetriska maktförhållandet mellan asylsökande och det system som de möter på så vis att de som är berörda av lagstiftningen saknar möjlighet att påverka lagreglernas innehåll. Inte desto mindre läggs bevisbördan på den skyddsökande, som måste göra sannolikt att hen riskerar förföljelse i det tidigare hemlandet och därför inte kan åka tillbaka. Familjernas underordnade position syns även i handläggarnas (arbets)tid, som anses vara möjlig att effektivisera genom utförande av flera arbetsuppgifter samtidigt, såsom att ställa frågor och protokollföra på samma gång. Samtidigt har de sökande ingen aning om när deras utdragna väntan ska vara över.

I vårt inledande exempel såg vi hur man kan göra asylsökandes (livs)tid oviktig genom att räkna bort den period under vilken familjen bott i Sverige med hänvisning till legal status. En relevant fråga är om en sådan likgiltighet inför människors livssituation är helt omedveten. Ann-Mari Sellerberg (2008) menar att myndigheter kan ha en organisatorisk strategi att ”vänta ut” sökande så att de ska acceptera ett eventuellt negativt beslut lättare när ett sådant meddelas, och en liknande poäng gör Khosravi (2020). I sin studie om

invandrade kvinnor i olika arbetsmarknadsprojekt, som vi hänvisade till inledningsvis, lyfter Mulinari (2021) fram att utlandsfödda kvinnor framställs som tidstjuvar då de föreställs ha obegränsat med tid som måste regleras för att jämställdhet ska uppnås. Liksom Sellerberg menar Mulinari att väntan inte är en effekt av en ineffektiv organisation, utan en form av organisatorisk maktutövning (se även Bourdieu 2000[1997]). Liksom andra marginaliserade grupper i samhället har asylsökande mindre kontroll över sin egen och andras tid än mer privilegierade grupper samt mer kontakt med myndigheter än andra grupper. Samtidigt framstår deras tillvaro och deras livstid som oviktiga för myndigheterna. Effekten av denna likgiltighet, vars yttersta form är att tid kan räknas bort med en knapptryckning, är sannolikt nedbrytande på individnivå. På samhällsnivå väcker den frågor om risken för legitimitetsförlust och tilltro till svensk förvaltning i vidare bemärkelse. Till denna risk bör också fogas de stundtals nedsättande frågor som vi har beskrivit i vår studie. Den pejorativa inställning som märks i utredningsprotokollen är inte bara knuten till en tidslogik utan också till en samtidslogik, närmare bestämt målet att avslå så många ansökningar som möjligt och utöva en gränsskapande och i förlängningen migrationsbyråkrati som har allvarliga konsekvenser.

Tack

Vi vill rikta ett tack till de familjer som delat med sig av sina akter. Tack även till de tre anonyma granskarna för konstruktiva kommentarer samt till Åke Wibergs stiftelse (H19-0397) och FORMAS (Dnr 2019-01872) för bidrag till studien.

Referenser

- Abdelhady, D. (2020) "Media constructions of the refugee crisis in Sweden. Institutions and the challenges of refugee governance" 122–143 i D. Abdelhady, N. Gren & M. Joorman (red.) *Refugees and the violence of welfare bureaucracies in Northern Europe*. Manchester: Manchester University Press. <https://doi.org/10.7765/9781526146847.00015>
- Anderson, B. (2013) *Us and them? The dangerous politics of immigration control*. New York: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199691593.001.0001>
- Arendt, H. (2008 [1970]) *Om våld*. Göteborg: Daidalos,
- Auyero, J. (2011) "Patients of the state. An ethnographic account of poor people's waiting", *Latin American Research Review* 46 (1):5–29. <https://doi.org/10.1353/lar.2011.0014>
- Benjamin, W. (1921) "Försök till en kritik av våldet", i Benjamin (2014), *Bild och dialektik. Essäer i urval och översättning av Carl-Henning Wijkmark*. Göteborg: Daidalos.
- Bourdieu, P. (2000[1997]) *Pascalian meditations*. Stanford: Stanford University Press.
- Bohmer, C. & A. Shuman (2018) *Political asylum deceptions. The culture of suspicion*. Cham: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-67404-9>

- Borrelli, L.M. & A. Lindberg (2019) "Paperwork performances. Legitimizing state violence in the Swedish deportation regime", *Journal of Legal Anthropology* 3 (2):50–69. <https://doi.org/10.3167/jla.2019.030204>
- Borrelli, L.M, A. Lindberg & A. Wyss (2022) "States of suspicion. How institutionalised disbelief shapes migration control regimes", *Geopolitics* 27 (4):1023–1041. <https://doi.org/10.1080/14650045.2021.2005862>
- Brekke, J.P. & G. Brochmann (2015) "Stuck in transit. Secondary migration of asylum seekers in Europe, national differences, and the Dublin regulation", *Journal of Refugee Studies* 28 (2):145–162. <https://doi.org/10.1093/jrs/feu028>
- Brun, C. (2015) "Active waiting and changing hopes. Toward a time perspective on protracted displacement", *Social Analysis* 59 (1):19–37. <https://doi.org/10.3167/sa.2015.590102>
- Bhatia, M. & V. Canning (2021) *Stealing time. Migration, temporalities and state violence*. Cham: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-69897-3>
- Cwerner, S.B. (2001) "The times of migration", *Journal of Ethnic and Migration Studies* 27 (1):7–36. <https://doi.org/10.1080/13691830125283>
- De Genova, N. & M. Tazziolo (2022) "Minor keywords of political theory. Migration as a critical standpoint. A collaborative project of collective writing", *Environment and Planning C: Politics and Space* 40 (4):781–875. <https://doi.org/10.1177/2399654420988563>
- Djampour, P. (2018) *Borders crossing bodies. The stories of eight youth with experience of migrating*. Doktorsavhandling. Malmö: Malmö universitet, <https://doi.org/10.24834/2043/24776>
- Feijen, L. & E. Frennmark (2011). *Kvalitet i svensk asylprövning. En studie av Migrationsverkets utredning av och beslut om internationellt skydd*. Norrköping: Migrationsverket.
- FN:s tortyrkommitté (1996) *Kisoki v. Sweden* CAT/C/16/D/41/1996.
- Griffiths, M. (2017) "The changing politics of time in the UK's immigration system", 48–60 i E. Mavroudi, B. Page & A. Christou (red.) *Timespace and International Migration*. Cheltenham: Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781786433237.00009>
- Griffiths, M., A. Rogers & B. Anderson (2013) "Migration, time and temporalities. Review and Prospect". COMPAS Research Resources Paper. https://www.compas.ox.ac.uk/wp-content/uploads/RR-2013-Migration_Time_Temporalities.pdf
- Gupta, A. (2019) "Låt tåget drivas av papper", *Fronesis* 62–63:50–56.
- Gutiérrez Garza, A. (2018) "The temporality of illegality. Experiences of undocumented Latin American migrants in London", *Focaal: Journal of Global and Historical Anthropology* 81:86–98. <https://doi.org/10.3167/fcl.2018.810107>
- Hansen, P. (2021) *A modern migration theory. An alternative economic approach to failed EU policy*. Newcastle upon Tyne: Agenda Publishing. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1mvw8pm>
- Joormann, M. (2019) *Legitimized refugees. A critical investigation of legitimacy claims within the precedents of Swedish asylum law*. Doktorsavhandling. Lund: Lunds universitet.

- Jubany, O. (2017) *Screening asylum in a culture of disbelief. Truths, denials and skeptical borders*. Cham: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-40748-7>
- Justitiedepartementet (2020) *Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Migrationsverket*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- Justitieombudsmannen, *JO-beslut* 2015/16:326, 2018/19:629, 2018/19:634.
- Kazemi, B. (2021) *Unaccompanied minors (un-)made in Sweden. Ungrievable lives and access to rights produced through policy*. Doktorsavhandling. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Khosravi, S. (2009) "Sweden. Detention and deportation of asylum seekers", *Race & Class* 50 (4):38–56. <https://doi.org/10.1177/0306396809102996>
- Khosravi, S. (2010) *"Illegal" traveller. An auto-ethnography of borders*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9780230281325>
- Khosravi, S. (2018) "Stolen time", *Radical Philosophy* 2 (3):38–41.
- Khosravi, S. (2020) "Afterword. Waiting, a state of consciousness", 202–207 i C.M. Jacobsen, M.A. Karlsen & S. Khosravi (red.) *Waiting and the temporalities of irregular migration*. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429351730-15>
- Linköpings universitet (2022) "Asylkommissionen", <https://liu.se/forskning/asylkommissionen> (hämtningsdatum 4 november 2022).
- MIG 2020:24, Migrationsöverdomstolens avgörande.
- Migrationsverket, internt dokument, handlägningsstöd vid asylutredningar, odaterat, erhållet april 2021.
- Mossige-Norheim, R. (2021) "Hadicha och barnkonventionen", *P1 morgon*, 8 april 2021. <https://sverigesradio.se/artikel/hadicha-och-barnkonventionen>
- Mulinari, P. (2021) "Policing time – creating labour. The temporal control of the unemployed", *Nordic Social Work Research* 11 (2):117–128. <https://doi.org/10.1080/2156857X.2020.1861069>
- Navaro-Yashin, Y. (2007) "Make-believe papers, legal forms and the counterfeit. Affective interactions between documents and people in Britain and Cyprus", *Anthropological Theory* 7 (1):79–98. <https://doi.org/10.1177/1463499607074294>
- Norström, E. (2004) *I väntan på asyl. Retorik och praktik i svensk flyktingpolitik*. Doktorsavhandling. Umeå: Boréa bokförlag.
- Regeringen (2021) *Budgetpropositionen för 2022*. Regeringens proposition 2021/22:1. Stockholm: Finansdepartementet.
- Rotter, R. (2016) "Waiting in the asylum determination process. Just an empty interlude?", *Time & Society* 25 (1):80–101. <https://doi.org/10.1177/0961463x15613654>
- Scocco, S. (2019) *Och några, antar jag, är ok! Varför nationalistiska vänstern är en återvändsgränd och nationalistiska högers ärende inte är främlingsfientlighet*. Stockholm: Atlas.
- Sellerberg, A.M. (2008) "Waiting and rejection. An organizational perspective. 'Cooling out' rejected applicants", *Time & Society* 17 (2–3):349–362. <https://doi.org/10.1177/0961463X08093428>
- SFS 2017:900. *Förvaltningslag*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- Stern, R. & H. Wikström (2016) *Migrationsrätt. Skyddsbehov och trovärdighet. Bedömning i asylärenden*. Stockholm: Liber.

van Houtum, H. (2010) "Waiting before the law. Kafka on the border", *Social & Legal Studies* 19 (3):285–297. <https://doi.org/10.1177/0964663910372180>
Weber, M. (1987[1922]) *Ekonomi och samhälle*, band 3, *Förståelsesociologins grunder*.
Lund: Argos.

Författarpresentation

Anna Lundberg är professor i rättssociologi vid Lunds universitet och i välfärdsrätt vid Linköpings universitet. Hon är också forskningsledare för Asylkommissionen. Lundberg har varit huvudansvarig för denna artikels idé, design och analys.

Anna Lindberg är filosofie doktor i historia och oberoende forskare ansluten till Asylkommissionen.

Mebek Muftee är sociolog, disputerad vid Tema Barn, Linköpings universitet. Hon är verksam som forskare vid Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism, Uppsala universitet.

Kontaktuppgifter

Anna Lundberg
Rättssociologiska institutionen, Lunds universitet
Box 42, 221 00 Lund
anna.lundberg@soclaw.lu.se